

WALDOR

Illustreret Familieblad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 50.

Illustreret Familieblad
udkommer hver Uge og kostet 1 Dollar
pr. Åar, ufravigelig i Postkub

{ Den 16de December 1893. }

Illustreret Familieblad
etableres af G. Wulfsberg,
Decorah, Iowa.

7de Årg.

Mange Venner.

En Duet.

Af

Benedicte Brynildsen.
(Eftertrykt forbydes.)

Den store Havehal i Badehotellet var fyldt til Trængsel af begejstrede Gjæster. Dørene stod aabne, og efter det sterke Bisald, som netop var forstummet, hørtes kun Græshoppernes Syngende i Blænen og det svage Bladst af Fontænen. En ung Dame, der ved sin Sang havde henvist sine Tilhørere til Hovedstadens Konferencier, stod omringet af komplimentende, bedende og trygrende Beundrere.

„Aa, Frøken, en enest Sang til, en bitte lidten;“ men hun svarede undvigende, indtil en Herre, der sad for sig selv, tiltrak sig hendes Opmerksomhed. Han var ikke ganske ung og gav Indtryk af at være en Mand med sterke Følelser, heftig og fordringsfuld, vanskelig at formilde, om han følte sig forurettet. Men selv han syntes blodgjort ved hendes Sang, og hun adlod uviskaarlig den stumme Bon i hans brændende Blit.

Et fint Smil spillede om hendes Læber, og med Ungdommens Glød tiljublede hun dem Toner, der eletriserede dem alle. Og dog var der for hende kun en Tilhører, hun saa ingen anden end ham, den mørke Mand med det lidenskabelige Blit.

Sangen var forbi, og Ragnhild beredte sig allede paa den uundgaaelige Applaus, da en hæs Dampstikspibe bragte Selfabet paa Benene, og lidt efter var Hovedstuen rømmet. Her i det ensformige Badeliv gjaldt det jo at tage alt med, og ingen vilde gaa Slip af den Fornøjelse, muligens at se højende paa Bryggen.

Ragnhild blev alene tilbage paa Verandaen, og Ingeniør Harris kom ud til hende. Efter et Par Minutter rakte han Haanden ud mod hende og sagde alvorligt:

„Tak, man kan blive god ved at høre Dem sygne.“

Hun svarede ikke, men saa nedover mod Søen.

„Venter De Deres Broder — kommer han i Aften?“

„Det var Aftalen, men det kan saamen godt hønde, at han lader sig overtale til at blive i Byen.“

„Ja, saa faar De være under vor Beskyttelse endnu en Tid,“ sagde Harris, „jeg tænker, De er sikker nok blandt saa mange Venner.“

Ragnhild spejdede fremdeles mod Bryggen og vedblev: „men han burde komme nu, saa vi kunde tage Bestemmelse med Hensyn til den Koncertturné, jeg er opfordret til at deltage i. Jeg ved, han udsetter det i det langste; han liker nemlig ikke, at jeg skal optræde offentlig, og det er der ingen Mening i, synes De vel? Bør jeg ikke benytte min Stemme, naar der er kostet saa meget paa den?“

Harris nølede med Svaret; han gik frem og tilbage og standsedde saa pludselig og saa paa hende med det underlig vilde Blit.

Ragnhild sjælv i sin inderste Sjæl; hun anede, hvad der vilde komme, hun havde følt det nærmeste sig hver Dag, og netop i denne Eftermiddag, — hendes Sang havde udtrykt, hvad der rørte sig i hende; men nu var den overstrømmende Glæde borte, hun var snarere angst for en Afgjørelse.

Harris havde endelig tilkjæmpet sig saamegen Ro, at han kunde tale, men efter hvert kom Ordene snublende over hverandre, de vøldede ud som glødende lava.

„Nej, Karsten har Ret; hvorfor skal De udsette Dem for en dum Kritik af det mangehø'dede Uhhyre, vi kalder Publikum? Hvorfor skal De bejle til mangens Gunst, naar der er en, som ikke tænker sig højere Lykke end at faa Ret til at have Dem og Deres Sang ganske for sig selv? De forstaar mig, Ragnhild, — De ved, at jeg elsker Dem trods mit heftige Sind, som saa ofte har stremt Dem tilbage, — men jeg sagde Dem det netop, De kunde gjøre mig bedre; ved Deres Kjærlighed skulle jeg blive mild og føjeelig. Ragnhild! Sig at De elsker mig, sig at De vil blive min Hustru, — hører De, Ragnhild, svær, elsker De mig?“

Han greb hendes Haand og trækkede den saa haardt, at hun næsten ynfede sig. Det var hende ikke muligt at svare, men da han satte sig ved Sid'en af hende, faldt hendes Hoved ned mod hans Skulder.

Da knirkede Det i Havegangen, og en Herre viste sig paa Verandatrappen. Ragnhild for op og gjen-gjeldte rodmende den unge Mand's Hilsen; Gjæsterne kom tilbage fra Bryggen, og Aftenen gift, uden at Harris funde faa Anledning til uforstyrret Samtale med Ragnhild.

Hans voldsomme Friari var blevet afbrudt, og han bebrejdede sig nu sin Hestighed; havde han maaske igjen stremt hende?

Om hun bare havde svaret et eneste Ord, nu vidste han jo ikke, om hun mente ja eller nej. — Men — vilde hun have lagt sit Hoved ind til ham, hvis han var hende ligejlydig? At denne dumme Sprade ogsaa skulle komme sig paa tværs, — og Ragnhild var bleven ganske forlegen ved at se ham.

I denne forspinte Stemning gif han om i Haven den maanelige Augustafsten; han følte ikke Træng til Hvile, det brusende fremdeles i ham efter det lidenskabelige Oprør, hans Elkloering havde sat ham i.

Med et standsedde han. Hvem var det, som sang? han havde ikke hørt nogen Herre synde her før, og dette var en Varyton, om end lidt svag. De første Strofer lod tydelig ud til ham:

„Der bor et Billed i min Sjæl,
Som altid er der tilstede.“

saa blev det mindre klart, og han hørte kun Melodi, drømmende og beroligende for hans ophidsede Nerver.

Pludselig for han sammen. Varytonen blev aflost af en Soprano, en dejlig, fuldstønende Soprano; der var kun en ved Badet, som sang flig, og denne ene var Ragnhild. Men hørledes kom hun til at synde Duetter med en fremmed Herre paa denne Tid?

Harris lyttede med hver Nerve anspændt. Der opfangede han igjen nogle Ord:

„Det var ikke sjælt for Deres Blit,
At hvad De forlangte, alt De sit,
Dei har De ejet saa længe.“

Jo, det var Ragnhilds Stemme, — den samme daa-rende Klang, blot endnu underligere, endnu mere hjertegribende end ellers. Saaledes synger kun den, som elsker og ved sig elsket. Men for første Gang gjorde disse Toner ham haard.

Skinsygen greb med demonisk Kraft om hans Hjerte og afspredede ham en bitter Bebrejdelse mod den Kvinde, han havde anset for renere end alle andre.

Døre aabnedes og lukkedes, Klokkens slag 10, og da Harris kom ind, mødte han i Gangen den unge Herre, der saa ubeslejligt var dukket op om Eftermid-dagen.

Da Ragnhild vaagnede næste Morgen, hørte hun Bognmarmel i Gaarden, og da hun kom ned til Frokost, lagde hun Mærke til, at et Ravn var udslettet paa Tablen — Ingeniør Harris.

* * *

Den unge Pige var som bedøvet; jo mere hun grundede, jo mere ufatteligt blev det henne. Bar det muligt, at dette ubundne Naturmenneske alligevel ikke var andet end en hjertelos Don Juan? Nej, hun kunde ikke tro det, — men hvorfør havde han forladt hende over Hals og Hoved uden et Ord til Fortælling? Hun ventede nogle Dage i nervøs Spænding paa Underretning fra ham; men det var en forgjæves Venten. Han hverken stred eller kom tilbage, og Ragnhild gjemte sin Sorg og foresatte sig at lade, som om intet var hændt — skulle Hjertet end briste.

* * *

„En röst, mina herrar, som är aldeles för stor för en människa. Vore hon bara inte så isande kall; hon är just som de elektriska ljusen, strålande vacker, men hon har inte alls något hjärta.“

„Altfaa en Galathea? Jeg glæder mig til at se denne mærkelige Tremtuning, ja, og høre hende; efter hvad De figer, maa hun jo være enestaaende.“

„Maa ikke man dog kunde slaa Gnister af hende, om man fandt hendes svage Side.“

„Tackar så mycket, intet vill jag ha' äran att försöka.“ Herrerne trængte sig frem i Koncert-salen og fandt efter adskillig Søgen sine Bladse. De var sent ude, og det første Nummer begyndte straks efter.

Publikum syntes dog at være ligejlydig for denne Præstation. Den unge Pianist gjorde vistnok sine Sager godt, men han var kun Staffage iasten; Trækplastret, den, hvem alle var komme for at høre, skulle først ind senere, og Bisalbet var thindt, Stemningen mat. Efter det tredie Nummer blev der en længere Pause; Forventningen steg, og en vag Mumlen hævede sig fra de bagerste Bænke. Det finere Publikum saa sig misbilligende om, da der i det samme brød løs en øresonderrivende Applaus.

Paa Tribunen stod den feterede Kunstmærinde; rank og stolt, sjæl som en Statue, — men næsten lige-saa hvid som den Silkekjole, der slæbte efter hende.

Og som hendes Øvre, saa ogsaa hendes Sang: glimrende og storslagen. Hun kunde bringe sit Publikum til en aandelos Lytten; hun kunne faa dem til at fryse ved de skjærende Dissonancer, men Hjernerne var überorte, og man undrede sig næsten over, at hun kunde have denne Magt over dem. Efter hvert Nummer steg Beundringen, indtil den kulminerede ved Udførelsen af Elkönig.

Det lod til aldrig at ville tage Ende, Divaen maatte ind Gang paa Gang, der raabtes da capo, og hun standsedde for at efterkomme deres støjende Opsordring.

Da gif der pludselig en Skjælven gjer nem hende. Blodet strømmede op i de blege Kinder, og hun vaf-lede; men kun et Øjeblik. Hun tog sig sammen, og efter at have vekslet et Par Ord med sin Akkompagnator, tog hun selv Blads ved Flygelet, anslog nogle Molakforder og standsedde.

Havde hun betænkt sig? Der var aldeles tyft i Salen, man var bange for at miste en eneste Tone.

Da kom den bløde, henaandede Nynnen, der danser Indledningen til Sønnenes Sang, og Tonerne lod som Suf, som Ekk af Kjærligheds ly'e Drømme, som Gjenklang af stoffet, aarelang Venten.

Havde ikke mange af dem, som var tilstede, følt denne Vemod i sin egen Sjæl? En og anden blandt de Unge stod maaske midt i en haablos Kjærlighed, trods det muntre Smil. Og de Gamle d'r! Sikkert var der dem, som under sit rolige, beherskede Bæsen fikke et længst tilgroet Ar i Hjerte bunden.

Den skjøne Galathea havde endelig faaet Liv og Barme, men hvem var den Pygmalion, som havde vaft de slumrende Følelser?

Længst nede i Salen stod en mørklæden Mand med sammenpresede Læber. Hver Tone, hvort Ord lod til at foraarsage ham Lidelse, og da de sidste Toner henviede, undslap der ham et tungt Suf. Han blev staende urørlig, til en fjendt Stemme rev ham ud af hans Tanke.

„Nej men, Harris, hvor i Alverden kommer Du fra? jeg troede næsten, Du var forsvundet fra de Levendes Tal; naa Du store, hvor Ragnhild vil blive overrasket. Kom med ind, vi skal have en lidet Souper, bare nogle faa Venner, ganske improviseret, forstaar Du.“

Karsten pratede i et væk uden at vente paa Svar og drog Vennen med sig; han var ganske beruset af Søsterens Triumf og lagde ikke Mærke til, enten han fil Svar eller ej.

Harris lod sig føre ind; dette Mode med Ragnhild vilde vel engang finde Sted, ligesaa godt nu som senere. Hvad der foregik i deres Indre, kunde ingen mærke. Harris havde faaet Tid til at fatte sig, og Ragnhild havde gennem Åar lært at beherske hver Muskell i sit Ansigt.

Der var allerede serveret, og efter et fort Præsentation gif man tilbords. Det lille Selskab var meget belivet, især den svenske Friherre, som uaf-brudt konverserede Ragnhild og ikke fundt sin Størke nok til at udtrykke sin „förtjusning“. Men hans smukke Talemaader var spildt paa hende, hun svarede kun adspredt og var glad, da man efter Bor-det opfordrede hende til at synde. Nu kunde hun faa være i Fred; hun trængte til at samle sine Tanke og komme i Ligevægt efter dei pludselige Sammentræf med Harris. Hvorledes havde hun ikke i disse Åar forberedt sig paa et tilsværdigt Mode med ham! Og nu, da hun saa ham liggen, havde han udøvet den samme Magt over hende som før. Hun havde, uagtet hans stammelige Opførelse og trods sit eget Forstet at ville glemme, buffet under for sin Kjærlighed, og den gamle Træng til at give sine Følelser Luft gjennem Sangen havde grebet hende med umodstaelig Magt. Deres Samtale, eller rettere hans Tale paa Verandaen, stod saa frist i hendas

Minde, som havde hun hørt den igaar; ja hun erindrede hver Detail fra hele den Aften, og drevne af disse Minde begyndte hun den Sang, som hun aldrig havde funget siden.

I Sideværelset havde Herrerne standset Konversationen og lyttede forbauede til de Toner, der lød ind til dem; det var jo ikke mere den Stemme, de havde hørt før.

Harris blegnede og greb trampagtig om Stolryggen, — han gjenkendte Ord og Melodi:

„Det bor et Billed i min Sjæl.“

og det var Ragnhild, der sang, — hendes omfangsrigne Stemme magtede alene de to Partier, der var bestemt for Bariton og Soprano.

Sagte listede han sig ind til hende og standede bag hendes Stol. Hun følte hans Nærhed, men vendte sig ikke, da Sangen var slut. Fingrene gled langsomt over Tangenterne, ligesom hun ved denne Bevægelse vilde tilføjempe sig Ro.

Endelig sagde han nølende: „Ragnhild, — vil De nogensinde kunne tilgive mig?“

Hun svarede kun med nogle bløde, vibrerende Afkorder.

„Jeg ved nu, at jeg har gjort Dem Uret, — men De havde jo ikke givet mig noget Svar.“

De har været længe om at hente det, snart tre Aar.“

„Dg nu foragter De mig, — er det saa, Ragnhild?“

„Hvorfor rejste De?“ spurgte hun og saa ham alvorlig ind i Øjnene.

Han vred sig under dette Blit. „Det var jo Duetens Skuld, jeg tænkte, den unge Fyr, som afbrød os, var Deres Udkaarede.“

„Dg for en saadan Mistanke forlod De mig! Det var grusomt af Dem. Ved De, at De har ødelagt tre Aar af mit Liv, at De har forhørert mit Hjerte mod alle blidere Følelser?“

„Er dette min Dom? Sender De mig bort uden Tilgivelse? Kanske det er bedst saaledes, — maatte De blive lykkelig — for mig er det forbi, jeg har selv ødelagt min Lykke.“ Han vendte sig sorgmodig fra hende.

Ragnhild var Kvinde — en elskende Kvinde! Hvorledes kunde hun se denne Mand, for saa vild og ubøjelig, nu ydmig og angerfuld, uden at den gamle Kjærlighed slog ham imøde sterkere end nogensinde?

„Harris,“ hvilskede hun om, „De har ikke faaet Deres Svar endnu, — eller — ønsker De det ikke mere?“

Deres Øjne mødtes i et langt, forsonende Blik, og om end Harris heller ikke denne Gang fuldt udsligt utalt „Ja“, saa var han dog nu vis paa sin Brud, vis paa hendes store Kjærlighed, der kunde lide, glemme og tilgive.

Bjens to lukkede Vandauere hjørte begge Brudeparrene til Kirke. Denne var propfuld af Mennester. Pastor Krogs Tale var glimrende og efter alles Smag; der var Billeder baade fra Naturen og fra Livets travle Førden, fra den huslige Arnes Fred, og fra Mandens Kamp for Tilsættelsen og Almenvellet, der var Hæder, Lykke og Belsignelse baade for og bag, og Opsordringerne til det unge Par at træde i det Gamles Fodspor var stemningsfulde og vellykkede. Lejlighedstaler var nu Pastor Krogs Force, og da han fremfor alt var Lyriske, kom hans Beltalenhed vel nok her sjænnest til sin Ret og henret de fleste, saa at der ikke var mange torre Kvindeøjne i Kirken. Naturligvis regner jeg ikke Doktoren, der af og til højede sig ned til sin Datter med en sphidig Bemærkning, som: Blomster, min Bøge! Fyrværkeri! Raketter med Blaalys! — jeg hjender til det, for jeg har været til Bryllup for idag, osv.

Klokken 4 var der saa stor Middag hos Sørensens, som der var fri Bespisning i Fattiggaarden og Børneashuset for de Ubemidlede, ligesom der naturligvis af Sørensen var sjænket rige Gaver til Bjens Stiftelser og Foreninger.

Middagen var storartet. Der var rejst et Telt i Haven, hvor man spiste. Der var et blæsende Muisik fra den større Naboby, og Husets eldste Bejent var ansat til at give Blæserne, der var aubragte i et lidet ekstra Telt, et Tegn til at falde ind med Fanfarer efter enhver Skaaltale. Der var trykt Viser i forskellige Digtarter, fra høj pathetisk med mange Fodder, der skulle synes ved Stegen, til lavkomisk med saa Fodder, der skulle synes ved Deserten, og som der skulle læs af. Hele Bjens poe-tiske Formue var samlet paa Bordet.

Af tilsvarende Taler var der naturligvis en Mængde; først af Præsten i halv højtidelig Stil for begge Brudeparrene under et med Rosgelse for Guds (Kjærlighedens Gud i den græske Mytholog) og for Hymen, (Bryllups-guden); dernæst Byfogden igjen i hel højtidelig Stil for Byraadsmedlemmet Sørensen — under hvilken hans Hustru svædede Angstens folde Sved, da hun vidste, hvor let Smith gaar istykker. Derpaa kom Apothekeren med en Toast for: den brave Hustru, den kjærlige Moder, den elskværdige Naboveste, Bjens Højejsteret i alt, hvad Husvæsen angik. Derpaa Dagens Helt, Agent Sørensen: Han gav en kort Oversigt over sit Liv, hvorledes han var kommen til Bøen som en lidens Bondegut med en Rigsport i Lommen og Tresto paa Venene, hvorledes han ved ihærdigt Arbejde og fine Medborgeres Tillid var blevet løftet op til den Plads, hvor han nu stod. Endelig kom Doktoren med en „Skaal“ for Agenten i en gemtlig Tale, som med ét Slag løftede Stemningen op til Jubelens Højde. Saa kom den galante Postmester, Kaptein Schack, med en Skaal for Damerne, dog særligt for en, Bjens Perle, som den desværre nu skulle miste, Husets Datter, den unge Fru Stensen. Dette krystede igjen et Par Draaber Bemod i Festens Bæger. Saa kom Prokurator Fedballe med en Tale i tor Stil for sin ærede juridiske Kollega, Overretssagfører Stensen, Husets Svigerhøn, hvorför Stensen takkede ved at udbringe en Skaal for Bøen X., som foruden sine andre Fortrin for ham havde havt den at befidde det bedste og sjænneste, han hjændte. Og derefter fulgte saa det sjælvantlige Bildrede af Skaaltaler, naar de Engstelige har facet Vin og Mod nok, og Kritiken er blevet liberal og jovial. Man havde sidst lovlige længe ved Kramshæfagen, og der var nærmest Langhalm paa de magre Deviser, saa der var ikke en Kjærlig igjen. Samtalen var saa højroftet, at Naboen maatte raabe til hinanden som tilførs i Stormvejr. Det var Tid at rejse sig. Det gjorde saa Bæerten, Sørensen, idet han bød „Velbekomme!“ og det var et godt Undske ovenpaa den Middag; blot det maatte gaa i Opfyldelse! Det tenkte fremfor alle Apothekeren; men hans Mave vidnede allerede mod ham. Efter Kaffen spadserede man i den store Have og passiærede parvis eller i Smaagrupper.

Vi vil benytte vores Privilegium som de Usynlige og sætte os paa en Bænk, hvor de Promenerende maa forbi, for at høre, hvad de figer, medens de passerer. Affides gif det unge Par. Hvor de følte sig lykkelige. Hvor var Bruden smuk i sin hvide, elegante Brudedragt med Myrthebranden om Haaret; hvor straalede hendes Blik af Glæde, som hun lænede sig til sin Husbonds Arm og saa op til ham. Hvor laa Fremtiden lys og sjæn for dem. De hvilskede

sagte Kjærlighedens Ord, og Hjernerne var endda saa fulde af det bludsigelige.

„Se, Herman,“ sagde hun, idet hun løftede sin Brudebuket op imod ham, „se, inderst inde i Midten de sjælle Stedmorsholmister, det er den fattige Enkes Skjærv,“ de er fra Kirsten Basserkone. Jeg har en Fornemmelse af, at de bringer os Lykke; jeg hjender ingen her i Bøen, der tænker som Kirsten, og som har prøvet Livet, som vi andre først skal til at begynde. Hun er fattig, men saa glad og god; jeg har bedet hende at besøge os i København.“

Præsten og Justitsraaden tog deres Cigarer sammen.

„Hvor Bruden saa fød ud,“ sagde Præster.

„Og Brudgommen da,“ faldt Justitsraaden ind, „han ser ud som en hel Karl, og dygtig er han nok ogsaa . . . man tror, at han har en Fremtid. Han passer brillant for Sørensen — Agenten vilde jeg sige. Det er netop en Svigersøn efter hans Sind, en Fyr, der kan staa paa egne Ben, som tillige har Ben i Næsen og dertil en god Portion Selvtillid. Ja, det er en stolt Dag for Sørensen. — Lagde De Mærke til hans Mine, da han takkede for Skalen som Agent? Det kan nok være, det krøb i ham. . . Ma, vi er jo alle Mennesker! . . . Men det er nu alligevel ikke saa let, at faa en gjort til Agent, som man skalde tro. . . — Mellem os sagt, saa har jeg hørt ikke saa lidens Ulejlighed med den Sag.“

Her hostede Præsten advarende; thi Agenten med sin Svigersøn under Armen højede fra en Sidegang imod dem. Man skiftede om saadan, at Overretssagføreren kom til at gaa med Præsten, Agenten med Justitsraaden.

„Føler Hr. Pastor med Opholdet i X.? Jeg hører, det er Deres første Embede. Det er jo ikke saa lige en Sag at kvittere Hovedstaden for en lidens Provindsby.“

„Jeg takker. X. er jo en venlig, lidens Plet; og man kan, som De ser, finde elskværdige Folk og saa her. . . Naturligvis er Bøen jo ikke noget Athen; men af og til kommer der saa en og anden herud at se til os, og saa har man sine Bøger, sin Familie og sin Have.“

„Jeg skulle dog mene efter mit Indtryk af Hr. Pastorens Anlæg, at København — — — .“

„Jeg negter ikke, at Ønsket om at ende i København undertiden dukker frem, men Befordring her til er jo ikke let i vor Stand.“

Her kommer nogle af Damerne; de to forreste er Enkefru Snakkenborg og hendes fortræffelige Carter. De er ikke saa lette at forstaa, for de taler hvilskende, hurtigt, afbrudt og med forvirrede personlige Promina, som Folk, der har travlt og dertil forstaar hinanden saa godt, at de ikke behøver at tale alle Sætningerne helt ud.

„Saa Du, hvor Justitsraadens gjorde Kur til Sørensen? — — — nu trænger de vel til Perge igjen . . . det er naturligvis han, der har hjälpet ham til at blive Agent. . . Bare han nu ikke revner, den tykke Bonde. — — —“

„Fru Hansens Kjole, den skulle nok gjælde for ny; men den Smule Besætning narrer ikke mig . . . hun havde den paa til Grundlovsfesten.“

„Savvaikaalen var sveden, og Saucen til Stegen for thind, ellers var Maden god; men Agentinden havde ogsaa taget en Mine paa som selve Kongeis Køf . . . de bliver da ikke til at komme nær her efter.“

„Men hvad giver Du mig for Fru Fedballe i den Larletans? — — — og Manden, hvilken Tørifik han er. . .“

„Lagde Du Mærke til, hvor Apothekeren blev fuld ved Bordet? . . . og Kaptejnen da — — — Konen er vel rejst bort, fordi hun ikke havde noget at tage paa. . .“

„Ja, men mærkede Du, hvor Farmaceuten gjorde Kur til Doktorens Therese? . . . Det er svært, hvor den Unge stikker Næsen i Sky. . .“

„Og væk var de.“

Saa kom det næste Par; det var cand. pharm. Christensen og Frøken Therese Preisler. Han var blussende af Vin, hun var snarest blest med fammernebene Mund.

„Hvor jeg var uenig med Kaptejnen,“ sagde Farmaceuten, idet han saa driftigt paa sin Dame, „det var baade smagløst og usandt at sige, at det var Bjens Perle, som Stensen tog fra os; jeg havde hørt Lyft til at rejse mig og protestere. . . Al, Frøken Therese! om De vidste — — —“

Præsten.

En Fortælling af V. L.

(Eftertryk forhylles)

(Fort.)

5te Kapitel.

Dobbeltbrylluppet.

Den store Dag var oprunden. Vejret var prægtigt, og Bøen var festlig smykket med Flag. Sangforeningen mødte ved Daggrif foran den store Borgers Bindeur og affang en af Bjens fattige Bogtrykker med meget Hovedbrud forfattet Sang til Sørensens Ere. Der var Crescaver til Sølvbrudeparret og Brudegaver til det unge Par, alt efter Bjens Forhold i stor Stil, der var Gratulation og Kur hele Formiddagen. Justitsraad Smith i Uniform holdt som Formand for Byraadet Talen til Sørensen og overrakte ham derpaa en ministeriel Skrivelse med Hængebrev til Agent. Der var det endelig, det saa længe Forønskede, og trods al sin Selvbeherskelse hjælvede Agentens Hånd let, da han tog imod Pa-

Raad for Uraad.

Uffenred. Efter et Billede af G. Dürer.

„Jeg ved,” sagde her Frøkenen ind med en skarp Betoning, „at jeg afferhør Folk, der har drukket for meget Champagne...” og dermed drejede hun sig om paa hælen og gik hen at tage sin Veninde, Bruden, under Armen.

Derefter kom Arm i Arm det omtalte Par, Kaptejnens og Apothekeren.

„Udmærket god Champagne,” hukkede Kaptejnens, „minder mig om mine Velmagtsdage.”

„Bæst som jeg er,” sikkede Apothekeren, „at jeg ikke lød de Postejær gaa forbi; dog lad os være glade i aften; det er jo tidstof at agere Hospitalslem imorgen.”

Henne i Lysthushuset var der samlet en Gruppe, i hvilken Doktoren var Sjælen, og af og til lød der derfra et Latterkor, som røbede, at hans Bid ikke var spildt paa Tilhørerne.

Med et bliver der en paafaldende Uro i denne Gruppe, og Muntenheden forstummer; man ser Doktoren hastig rejse sig og lave sig til at gaa, idet han siger til en af de Omstaaende: „Sig til Præsten og Frue, at jeg er gaaet i Forvejen,” og dermed var han forsvunden.

Som en Løbeild fløj det igennem Haven: en Pige fra Præstegaarden var kommen løbende for at kalde Præsten og Fruen hjem til deres lille Karl, som var kommen meget alvorlig tilskade, og Doktoren var allerede gaaet i Forvejen.

6te Kapitel.

Præsten.

Præsten indhentede Doktoren ved Præstegaardens Port; Fruen hadde ikke kunnit følge med saa hurtigt. Bleg af Angst og Spænding traadte Pastor Krog ind af sin Husdør. Døren til Barneammeret stod aaben. Med ét Blif saa han det hele. Paa sin lille Seng, døbbleg og blodig, med luftede Øjne, laa hans Øjeften, medens Karen knælende ved Sengen bade hans Tindinger og astorrede Blodet, som piblede frem under et Bind, der var lagt om hans Baghoved.

Krog strættede sig fortvivlet over Gutten.

„Fat Dem,” sagde Doktor Preisler mildt, men bestemt og skjod ham til side, og vendt til Karen, der med taarefaldte Øjne saa op, spurgte han: „Hvad er her haændt?”

„Han er falden baglænns ned af en Stige, som Gutten havde sat fra sig,” lød det klængelst tilbage. „Jeg hørte et Skrig og fandt ham liggende bevidstløs paa Stenbroen; jeg bar ham ind og sendte Bid.”

Doktoren gav sig straks til at undersøge den Lille; Præsten gif hændertrænde op og ned ad Gulvet, Fruen hukkede højt, ellers hørtes ingen Lyd; de andre Børn var bragte af Bejen. Den milde Aftensluf strømmede ind ad det aabne vindue, og Solens sidste Straaler gæd et forunderlig vemondig og dog fremsælt Skær over den sorgelige Scene.

Der var et dybt Hul i Baghovedet. Det blev forbundet. Barnet aabnede sine Øjne, lod Blifket mat glide hen over Fader og Møder, og saa luftede han dem igjen. Han blev forsigtig lagt tilrette i sin Seng, Doktor Preisler gav nogle Ordrer til Karen, og derpaa vinkede han Forældrene ud af Stuen og gif selv foran dem ind i Præstens Studerbærelse.

„Nu!” brod det frem fra Krog, „er der Haab?”

„Ja—a,” svarede Doktoren, „Haab er der, men hans Liv hænger i en Traad. — Nakkelenet er bestadiget. Jeg er her igjen om en Timestid,” og dermed gif han.

Den Time var Pastor Krog den sværeste, han endnu havde oplevet.

Af deres tre Børn var den seksaars lille Karl Faderens erklaerede Indling. Han var ramt paa sit allerommeeste Sted, og han vakte under Slaget. Fortvivlet vandrede han frem og tilbage i sin Stue, saa standede han foran Binduet og stirrede ud.

Hist oppe paa Bækkens laa Kirken, midt i den lille, stille Kirkegaard med de hvide Kors — en lidt Bondegut gif fløjtende forbi langs Kirkemuren og knalde med en Bind.

Krogs Blif fulgte ham ubevidst, men han saa og hørte ham ikke; thi ud fra Hjertet flod der som en brusende Strom af Angst og Kval med kun én Tanke: Min Søn! min lille Karl!

Da lød der Klokkelang fra Kirketaarnet. Den brod saa pludselig ind i den store Aftensluf, at Krog for sammen ved Lyden; den bragte til ham Tanke om Gud.

Gud og Doktor Preisler — det var de eneste to, der her kunde hjælpe.

Doktoren var gaaet, men Gud var her.

Han fastede sig paa Knæ for at bede, men han kunde ikke. Det var, som om hans Tanke og Tunge var lamslaaede, Ordene dandede meningsløst omkring, han kunde ikke saa Indhold i dem. Saalistede han sig over i Sygeværelset, hvor hans Hustru og Karen sad hver paa sin Side af Sengen. Den Lille aandede svagt, men han aandede.

Der er Haab — men hans Liv hænger i en Traad,” lød det igjen for Præstens Dren.

Han gif igjen over i sin egen Stue; han maatte, han vilde bede. Hvor ofte havde han ikke fra Præstekosten talt om Bønnens Kraft og Befrielse i Nødens Stund; nu var hans egen Time slaaet, nu gjaldt det om at praktisere. Han fastede sig fortvivlet paa sin Sofa med Hænderne for Ansigtet. En uævnlig Ledet for sig selv greb ham; han skjod den fra sig med al sin Magt — han vilde bede.

„Gud,” sikkede han, „frels min Dreng.”

Han lyttede og ventede, men der var intet Svar; det var, som om han havde talt ud i den tomme Luft.

„Det var heller ingen Bon,” sagde han til sig selv, og saa begyndte han igjen: „Herrel frels min Gut, og jeg vil taffe og tjene Dig alle mit Livs Dage. — Tag ham ikke fra mig nu! Lad mig beholde ham, og alt skal blive anderledes.”

Det var, som om hans Hjerte var af Sten. Det var ham ikke muligt at fremvinge en eneste Følelse af Hengivenhed og Kjærlighed eller af Tillid til Gud. Det var, som talte han imod en Mur, der fastede hans høde Ord og Løfter godt tilbage. „Han hører Dig ikke,” var Præstens eget Svar til sig selv.

(Forts.)

Solveig.

Af

Annette Ihle.

(Eftertryk og Oversættelse forhydes.)

(Forts.)

Sedens Solveig med sin utrættelige Kavaler saaledes for omkring fra den ene Fornejelse og Seværdighed til den anden, lod Doktor Sten intet Livstegn høre fra sig.

Da Harald aldrig nævnte hans Navn, kunde hun heller ikke befremme sig til at udfriske ham; thi han vilde da maa ske gjennemstue hende, og Solveig var for stolt til at ville lade nogen forståa, hvad der foregik derinde i de lønlige Tankers Dyb.

Naar hun talte med Faderen herom, sagde han: „Bil han os noget, er vi her, han ved, hvor vi er at finde — ”

„Kan vi ikke gaa paa Visit til Oberstens Far?” mente Solveig.

„Nej, Du forstaar Dig ikke paa det, Barn, men disse fornemme Byfolk, som er saa blide og hyggelige der hjemme hos os paa Landsbygden, vil nok helst ikke have noget Samkvem med den farvelige Bonde herinde i al deres Gjøgel og Flitterstas — behaves — hold Dig bare to Skridt fra Livet, min kjære uhøvlede Bondemand! — tror Du kanske ikke, din Far forstaar at gjennemstue dem, Solveig — men de skal have Tak for mig og for mine med — det Ratterpaket!”

„Det var svært hvor ilter og hidfig Far var,” tænkte Solveig; hun havde ganske tabt Lysten paa Visitter til deres mange Sommergjæster.

Men naar han saa Solveig trippet asted ved Haralds Arm, stod han igjen deroppe i Binduet og saa efter dem, medens han alt imellem nikkede med en tilfreds Minne.

Saa drog han asted paa egne Spekulationer og Forretninger.

— En Eftermiddag havde de to unge rigtig gaaet Markedsgang.

De havde beset sig i en Gjøglerbod og et Menageri paa Youngstorvet, og pustet sig frem i Trængselen mellem de utallige Boder med Suckettøj og Hornningfager, medens Harald belæsset med store Pakker idelig formanedede: „Hold bare godt fast ved Armen min, Solveig.”

Efterat de i Svendsens Logi havde læsset Bakkerne af sig og styrket sig med et Glas Portvin, maatte Harald et nødvendigt Grinde i en Butik, og han vilde saa gjerne have Solveig at række sig med.

Saa maatte hun da atter asted, hvor træt hun end var, og saa bar det lige til en Uhrmager i Karl-Johan.

Harald bad om at saa se paa Dameuhre i Guld.

Solveig stod purpurrodt og som paa Glæder, medens Harald og Uhrmageren bejaa nogle af de dyreste og solideste Uhre.

„Dette her lifer jeg svært godt, men nu faar Du hjælpe mig ogsaa, Solveig, synes Du om dette?”

„Jo, det er aldeles nydeligt, synes jeg — men Kjære, spørg ikke mig, jeg har sandelig ingen Forstand paa Uhre.”

„Alt saa tænker jeg, at jeg bestemmer riig for dette,” henvedte han sig til Uhrmageren.

„Kan Du ikke afgjøre Handelen senere, Harald; jeg er saa træt.”

I en Tast var Uhrmageren fremme med en Stol.

„Bil ikke Frøkenen behage at sidde ned et Øjeblik — vi skal straks være færdige,” sagde han med et lunt Smil; han gjennemstuede saa omitten: Situationen.

„Saa vilde jeg gjerne have Kjæde til også. — Det, De har der, er smukt og passer til Uhret — synes Du ikke, Solveig?”

Solveigs Kinder brændte. „Jo vist er det nydeligt, men nu gaar jeg virkelig, Harald — det bliver saa sent.”

„Nu er vi straks færdige, Frøken,” sagde Uhrmageren og lagde de kostbare Sager i et nydeligt Etui, medens Harald tog Tegnebogen op og ratte ham en klæffelig Sum.

„Hvor underligt det maa være at have en slig Overflod af Venge og aldrig behøve at fri og vende paa Skillingen, før den gives ud — slig som Fader gjør” — tænkte Solveig, medens Øjet fulgte de mange forstjelligfarvede Sedler.

Harald var inviteret til at spise til Aftens hos Svendsens, og da de atter var hjemme, smagte Maden rigtignok godt, saa skrufstulne som de begge var.

Men efterpaa sank Solveig træt ned i Sofahjørnet, hvor hun blev sidende mismodig og tauts, medens Harald udelukkende maatte nuges med Svendsens Underholdning.

Harald saa ogsaa trist og skuffet ud. Svendsen havde sagt, at Harald maatte undskyde, om han, saafnart han havde facet sig lidt Aftensmad, maatte ud igjen, men kanste Harald alligevel kunde live en Stund hos Solveig, saa det ikke blev saa trist for hende.

Harald havde med Glæde modtaget Lindbjælsen; thi han tænkte, at naar de saaledes kunde være usfortyret, kunde han atter gjentage sit Spørgsmaal til Solveig, om hun vilde blive hans Hustru.

Han havde rejst hjemmesraa med det faste Forst at faa vide ren Besked mit — enten, eller — og hvis Solveig vilde være villig til at give ham Haand og Hjerte, saa vilde han, jaachant hør var at formaa dertil, have Bielsen allerede for, de forlod Hovedstaden.

Det var saa mange i Hjembygden, som ejste til Hovedstaden for at vies — det var jo bare at løse Kongebræv, og saa slap de dette plagtomme Bryllup i Svendsens Hus.

Det var sorgeligt nok, at han ikke bedre kunde forsonne sig med denne Mand — som jo nu engang var Solveigs Fader — men han kunde ikke forsonne sig med ham.

Endelig gif Svendsen en lidet Sviptur, han skulde ned i Butikken og saa fat i nogle rigt g gode Cigarer.

Men Solveig sad i Sofahjørnet saa sovrig, at hun neppe kunde holde Øjnene oppe.

Harald tog en Stol og satte sig bort til hende.

"Jeg vilde saa gjerne tale med Dig paa Tomandshaand iftveld, Solveig, og jeg tænkte, at din Fader skulde — —"

"Ja, jeg er saa inderlig synlig iftveld, Harald," afbrød hun og trak Haanden til sig.

"Ja, jeg ser det, Du ved, at jeg holder saa hjertelig af Dig, Solveig, men kansk Du — —"

"Nej, nu maa Du rigtig lade være at snække flig til mig iftveld — jeg tror, at jeg ikke holder af nogen i den hele vide Verden — — og hun ludede Hovedet mod Sofapuden.

"Ja, det gjør Du nok, Solveig, men jeg ser, at Du er træt, og at det lidet nyttet at snække til Dig nu — maa ikke aldrig," sagde han, idet han rejste sig og tog sin Hat.

"Kjære, vær bare ikke vred paa mig, Harald," sagde Solveig, idet hun ogsaa rejste sig og rakte ham Haanden.

"Nej, jeg er nok langt fra vred paa Dig, Solveig," svarede han og holdt hendes Haand fast i sin; "Du ved, at jeg imorgen rejser til Drammen for at besøge vor kjære gamle Ven, og antagelig bliver jeg borte et Par Dage. Vil Du love mig, at Du, naar jeg kommer tilbage, vil give mig et bestemt Svar, enten Du vil eller ikke vil blive min Hustru? Vil Du idetmindste give mig dette Løfte iftveld, Solveig?"

Han saa saa bonligt og hjerteligt paa hende, at det ordentlig gift hende til Hjerte; thi hun vidste jo saa vel, hvilket Svar det vilde blive.

"Jo, det skal jeg love, Harald," sagde hun med en befynderlig blod Klæng i Stemmen, som netop gav ham det bedste Haab, og Øjnene lyste, da han hurtig lagde den velfjendte Pække paa Bordet.

"Her er Filipinegaven, jeg skylder Dig, og saa maa Du leve vel — paa glad Gjensyn!"

I næste Øjeblik var han borte.

"Nej, nej, Harald, tag bare Pakken med Dig igjen," raabte hun efter ham, men han hørte det ikke.

Ligeude i Entreen stodt han pludselig paa Svendsen.

"Nej, men Kjære gaar Du, og jeg, som var affedt for at hente Cigarer til Dig."

"Tak, jeg skal saa Lov til at forsyne mig med en her — —"

Svendsen tændte en Fyrstikke.

"Ser Du op, før Du rejser imorgen?"

"Nej, jeg rejser med første Tog, men saa finder jeg Eder nok, naar jeg kommer tilbage — —"

Naturligvis, den forbistrede Tandhistorie kommer til at opholde mig endnu en god Tid. — Det bliver vel triste Dage for Solveig nu, mens Du er borte."

"Hun er saa svært træt iftveld og ser rigtig bleg ud; Du faar lade hende komme tilro snart — —"

"Ja da, jeg skal straks fortække ind i min egen Hjælpe — —"

"Farvel saalænge," sagde Harald, som gjerne hurtigst vilde komme bort, at ikke de almindelige smigrende Talemaader skulde forsinke ham.

"Farvel, farvel, lykkelig Rejse, og hjertelig velkommen skal Du være, naar Du kommer tilbage — —" og Svendsen rystede gjentagende hans Haand.

Saa sprang Harald nedover de lange Trapper og tænkte mindst paa, at Svendsen fra Entreen havde hørt den væsenligste Del af hans og Solveigs Samtale.

Svendsen gift tilro med mange grublende Tanke.

Det gjaldt at smede, medens Jernet var varmt.

— Solveig maatte tages paa en anden Maade nu og Brylluppet holdes i en Fart, ellers kunde hun igjen glippe af Krogen — for fanges skulde hun til sit eget Bedste — stakkars liden, som ikke forstod sig paa at andre vilde hendes Vel.

Men Solveig blev siddende i Sofahjørnet og græde til langt udover Ratten — — ingen i den hele vide Verden var saa ulykkelig som hun!

Da Solveig næste Morgen efter en lang, styrrende Sovn, sprang ud af Sengen, fikke Solen varmt og klart ind i Værelset.

Hun havde drømt, at hun og Sten sad sammen oppe paa Fjeldskrænten derhjemme, medens hele Verden var hende som lutter Solskin og Glæde.

Og medens Solen lagde sin milde Glæd over den unge Bigeskifte, som med livlige Bevægelser gjorde sit. Mørgeuntoilette, var alle mørke tunge Tanke flygtet ud af hendes Sind.

Denne kjedelige Historie maatte bero paa en Fejltagelse.

Brevet var selvfolgelig ikke kommen ham ihøende!

Det var Faders Skuld altsammen!

Han havde naturligvis beholdt Brevet for sig selv!

Han vilde have hende til Berg han, det var Sagen.

Hun kjendte nok Far for den, som var Mand for at hindre et Møde mellem hende og Doktor Sten, naar det vilde krydse hans egne Planer.

Hun begyndte at forstaa det saa omrent nu —

at finde Løsning paa denne indvirkede Gaade!

Men funde Far bruge Kneb, saa var hun nok ikke hans Datter for ingen Ting heller, naar det gjaldt.

Det skulde nok lykkes hende at faa sendt Sten en Biller, uden at Far skulde behøve at faa Tingrene i den.

Og med en vis Fart gif Rammen i den rige Haarfylde, som var saa gyldensmuk i Solglæsningen.

Solveig var saa glad og saa fuld af jubleende Haab i denne Morgenstund, som om hun allerede holdt Lykken fangen med begge Hænder.

Men saa vilde haade Trygve og Harald lægge Beslag paa hendes Laufer og en Dæmper paa hennes Glæde og Lykke.

Det var da rigtig underlig ogsaa, at begge disse to Nabover og Legekamerater skulde komme til at holde flig af hende.

Uf, det havde saa tidt forstyrret hendes bedste, lykkelige Stunder sammen med den Elskede dette smertelige Udtryk i Trygves Ansigt, da han forstod, at hendes Hjerte tilhørte en anden.

Hvorfor havde han da ikke ladet hende saa Lov til at være som en Søster og Veninde som i gamle Dage, da han bestandig med det samme gode Smil sjæde sig efter hendes mange Barndomslinger og Indfald.

Forresten kjendte hun ham som den, der ikke vilde komme igjen der, han engang var bleven tilbagevist — aldrig! —

Og nu Harald!

Hele Tiden, medens de havde været herinde, havde han været aldeles udinærket mod hende i alle Maader, saa smil og venlig og forekommende, saa hun aldrig havde tænkt sig, at hun vilde komme til at synes saa godt om Harald Sandberg, han, som hun for det mestre knubbedes med, saasnat de var komme sammen i Leg og Romers som Børn.

Hun havde tænkt, det skulde blive til varigt Venstab tu, og saa skulde ogsaa han komme og se saa bedrøvet og spørgende paa hende, som gjaldt det selve Livet.

Harald havde sandelig nok at glæde sig i, han som, bare han strakte Haanden ud, kunde faa alt, han ønskede sig og aldrig behøvede at spare og knibe paa Stillingen flig, som hun var vant til det fra Hjemmet.

Og gift det ikke affurat i samme Dur her i Hovedstaden ogsaa?

(Forts.)

Hvad vil Du blive?

Mandens Livsgjerning, fremstillet enkeltvis.

[Forts.]

Alt er nogle Fingerpeg, som vil være Lærlingen til Nutte, der som han agter paa dem. Der staar jo uendelig meget tilbage at lære, som her ikke kan meddeles.

Til Værktøj behøver Trykkeren en Tilretningskniv, en Saz og en Syl, Gjenstande som ikke foraarssager store Udgifter.

Viser Lærlingen sig efter Læretidens Udløb som et intelligent, strobsomt Menneske, saa staar Vejen til en bedre Stilling aaben for ham. Skal han engang bringe det vidt, bør han fremfor alt være ædrueligt og ikke indlade sig formegent med de kvindelige Personale, da han derved taber Respekten hos dette. Han maa stedse bestrebe sig for at lære at kjende alt som staar i Forbindelse med Trykningen gjennem gode Lærebøger, hvis han ikke i selve Forretningen har Anledning dertil. Den anseeligste Stilling, en Trykker kan tilhæmpe sig, er en Trykkesektors eller Overmaskinemesters.

Store Officiner forslanger til denne Post Folk, som besidder Erfaring i alle Arter af Trykningen.

Overmaskinemesteren eller Trykkesektoren paahvilier Fordelingen af Arbejdet blandt de ham underordnede Maskinemestre; han har at tilse Trykningen og Personalet, at give dette den fornødne Beleddning, om saadan trænges, og eventuelt selv at gribe ind, hvis noget ikke vil gaa.

Dispositionsevne, som stedse har Forretningens Interesse for Øje, er Hovedsagen, da det kommer meget an paa Maskinernes rigtige Udmættelse.

Sveiseren.

Herved forstaar man i Hagedske Folk, der baade kan sætte og trykke, altsaa i Ordets egentlige Forstand er Bogtrykkere.

Sveiserens Virkekreds indstrækker sig for det mest til de mindste Forretninger, hvori der ikke er nof at bestille for vedvarende at bestjælte en Person ved Maskinen.

Den, der har Lyft og Anledning til at lære noget baade af Sætning og Trykning, bør paa ingen Maade forsømme dette, thi det har endnu aldrig været nogen til Skade, og der gives oftere i Livet Anledning til at tilgodegjøre sig de erhvervede Kundskaber, Kunsthæder forslanger man ogsaa sjælden af en Sveiser.

Trykkerier, som kun bestjæltiger en Maskinemester, bruger saaledes gjerne en Sætter, der har lidt Begreb om Trykning, da denne ved Maskinemesterens mulige Forfald, om end kun som Nødhjælp, midlertidig kan træde istedet. Lige saa fordelagtigt er det for Trykkeren, om han forstaar sig saamægt paa Sætning, at han selv kan færdiggjøre mindre Arbejder eller rette det fejlagtige eller uordentlige i den ham til Trykning overleverede Sats, uden at tilkælde en Sætter.

Det er ikke umuligt for en intelligent Person gjennem Øvelse at blive Mester i begge Tag. Bringer Sveiseren det til engang at blive Factor eller Principal, saa vil det altid være fordelagtigt for ham at kunne vide baade Sætteren og Trykkeren i Handling, at han ogsaa forstaar selv at udføre, hvad han forlanger af dem.

Man bør altsaa som Sætterlærling ikke fortrives over, saasnat det maatte forlanges, at hædre hvilket som helst underordnet Arbejde ved Maskinen, saasom Paalægning, Valse- eller Formvæffning. Dermed frembyder sig Anledning til at lære noget, da Maskinemesteren paa Forespørgsel gjerne vil give den fornødne Undervisning.

Men Sætterlærlingerne anser det, navnlig i det større Øyer, for en Nødmygelse at høje nogensomheds Håandsretning ved Maskinen, rigtignok blot til deres egen Skade.

Næsten nøjagtig paa samme Maade forholder det sig med Trykkerlærlingerne. Skal disse under midlertidig Flauhed i Forretningens Gang elle: som følge af hvilke Forholde som helst gjøres nødtige ved Sætteriet, fordi der ikke er Bestjæltelse ved Maskinerne, sætter de gjerne et furtt Ansigt op. I de senere Aar vilde Bedkommende, som har lader Anledningen gaa ubenyttet forbi, gjerne indhæmme det forslalte, noget der dog ikke altid er dem muligt.

Lønningsforholdene er de samme som for Sætterne og Trykkeren. En dygtig Sveiser har dog bedre Udfigter end de førstnævnte, efterdi han saa at fige kan ansættes i tre Stillinger, nemlig som Sætter, Trykker eller Sveiser, om de tilbydes ham.

I store Drag tror jeg at have meddelet, hvad der er mest nødvendigt at vide for saadan, so n vil føre de under deres Omsorg beroende unge Mennesker ind i et Kald eller Tag, der spiller en saa stor Rolle i Menneskehedens Kultur og Dannelses. Det hyder den, som ofrer sig dertil med Lyft og Kjærlighed, meget af Interesse, endsførst der heller ikke mangler paa Arbejde, som er løpende, naar det i aarevis udføres af en og samme Sætter.

Jeg nærmere mig Slutningen. Alle dem, som vil lære Gutenbergs sorte Kunst, giver jeg endnu det Ønske med paa deres Livsvej, at den vil hjælpe dem den samme Tilfredsstillelse, som jeg har fundet deri.

Gra Stjernernes Riger.

(Fort.)

VI.

Regn af Stjerneslud.

Vi har omtalt de store Stjerneslud eller Ildkuglerne, men vi maa ikke tro, at de smaa Meteoror, og selv de mindste af dem, er uvaerdige vor Opmaerkomhed. I Virkelig-heden har de mindre Stjerneslud paa Grund af deres større Hæppighed lært os mere angaaende Meteoror, end vi nogensinde kunde have lært af de store Ildkugler. Selv hvad Glandsen angaar, overtræffes disse undertiden af det tætte Regn af forholdsvis mindre Meteoror. Disse skal vi nu omtale nærmere.

Vi har talt om blændende Ildkugler, som for et Øjeblik frembringer et Lys, som Øjenvidner, maa ske med nogen Overdrivelse, har voget at sammenligne med selve Solstralerne. Andre Meteoror beskrives saa klare som Maanen. Stiger vi længere ned paa Glands-Stigen, løjer vi om Ildkugler saa klare som Venus eller Jupiter eller Sirius eller som en Stjerne af 1ste Størrelse. Ved hvert Trin nedover i Pragt finder vi, at Meteororne forøges i Antal. Stjerneslud saa klare som Stjerner af 2den eller 3de Størrelse er forholdsvis hæppigere; Stjerneslud af 4de eller 5te Størrelse er endnu hæppigere. Enhver Nat fortæller om Stjerneslud, hvis Klarhed netop er saa stor, at den kan sees med det blotte Øje. Men, som der er teleskopiske Stjerner, som det blotte Øje ikke kan se, saa er der Meteoror mindre og mindre, som vilde blive opdagede, hvis vi kun kunde rette et Teleskop mod dem. Men hvis det er umuligt at dreje et Teleskop med tilstrekkelig Hurtighed efter et synligt Stjerneslud, hvorledes kan vi da bruge Telekopet til at opdage Stjerneslud, som det blotte Øje ikke kan se?

Vi er her næsten udelukkende afhængige af Tilsæt. Den Astronom, som vilde føge at opdage Stjerneslud, vilde finde, at mange Baagetimer belønnes med kun magre Resultater. Uden Twivil vilde han, hvis han paa særlig gunstige Tider rettede sit Teleskop mod enkelte Stjernebilleder, have mere Udsigt til Held, end om han satte Teleskopet paa Slump. Men omendskjort Arbejdet med at spejde efter teleskopiske Stjerneslud ikke har ført til meget, saa vil dog enhver Astronom, som har et godt Teleskop, ofte finde en klar Lysstribe glimte paa Himmelens. Dette er en Meteor, og en Sammenligning med andre Stjerner, som maatte være synlige, vil sandsynligvis vise ham, at Gjenstanden var alfor lidet til, at den kunne være blevet set med det blotte Øje. Vi maa huske paa, at et stort Teleskops Synskreds er kun en hæderlig lidet Del af Himmelens hele Udstrekning. Det vilde være let at vide, at derfra et teleskopisk Stjerneslud skulde fare ind i Lusten, saa vilde de Mæfigheder, som var imod dets Jagttagelse fra et specielt Teleskop, som i det Øjeblik var rettet mod Himmelens, være mindst 50,000 mod en; men nu ved enhver Astronom, at det i et Observatorium meget ofte hænder, at man faar se teleskopiske Stjerneslud. Hvis vi derfor kommer ihu, at der for hver en, som sees, maa være Tusinder, som farer affestt ujeet, saa faar vi en imponerende Ide om de Myriader af Stjerneslud, som daglig regner ind over vor Jord.

Saaledes bombarderes Verden paa alle Sider Dag og Nat, Aar efter Aar, Aarhundrede efter Aarhundrede af Bataljoner af Stjerneslud af enhver Størrelse, fra Gjenstande, som ikke er større end Sandkorn, og op til mægtige Masser, som kun kan udtrykkes i Ton. I Aarhundredernes Løb maa vor Jord saaledes lidt efter lidt vokse af det stadigt faldende Meteor-Grus. Ser vi tilbage den Tid, som er gaaet, blir det umuligt at sige, hvormeget af sin Størrelse Jordens styrder disse Stjerneslud.

Det vil i høj Grad befordre vor Forstaaelse af disse Legemer, der som vi grupperer dem i Klasser efter nogle af de Love, som leder deres Bevægelser.

Den første og vigtigste Sandhed med Hensyn til disse Legemer er deres lejlighedsvisse Tilsynekost, i hvad vi kalder Meteor-Regn. Under saadan en Tilsynekost hænder det undertiden, at Stjerneslud i Stem pludselig bryder frem, saa at de

frembringer et Syn, som vi nu betragter som overordentligt skjønt og interessant, men som i tidligere Tider ofte har været kilde til Skræk og Fortvivelse.

Vi skal omtale et saadant stort Regn af Stjerneslud. Det indtraf 13de Novbr. 1866. Den minder værdige Nat mellem den 13de og 14de Novbr. det Aar var meget smuk. Maanen var ikke synlig, hvad der er af stor Betydning for Fænomenets Effekt. Stjernerne skinnede klart, da der viste sig et Glint af et smukt Stjerneslud, som for over Himmelens over vore Hoveder. Dette store Stjerneslud var dog kun Hælden, som forkyndte en mægtig Hærs Ankomst. Først kom Meteorerne enkeltvis, og saa kom de to og to, tre og tre, i dusinvis, ffarevis, hundredevise. Det var umuligt at tælle dem. Deres levende Pragt stod i sharp Modsetning til deres stille Flugt. Ingen Lyd hørtes. Meteorerne var uden Twivl noget forskellige i Størrelse. Af hvert Hundrede af dem var ti klarere end en Stjerne af 1ste Størrelse, og to eller tre af dem klarere end Sirius. Femten af hvert Hundrede var mellem 1ste og 2den Størrelse, medens Resten var mindre. Eller for at forklare det simpelere: Halvdelen af de Meteorer, som iagttoges, medens Regnet vedvarede, var klarere end Stjernerne i den Store Bjørn. Den anden Halvdel maa sammenligne med svagere Stjerner.

Synet kom ikke som en fuldstændig Overraskelse. Hvorledes, kunde man nok spørge, kunde man vide, at et saadant Syn kunde ventes?

Vi venter, at Solen vil staa op imorgen. Nu, hvorfor venter vi det? De praktiske Grunde, som taler herfor, er, at vi altid har fundet, at Solen staa op om Morgen; derfor har vi Grund til at tro paa en Gjentagelse heraf ogsaa imorgen. Det var paa lignende Grunde, at man var iftand til at forudsige det store November-Regn af Stjerneslud.

Netop 33 Aar tidligere, i Aaret 1833, var et pragtfuld Regn af Stjerneslud blevet iagttaget i den samme Maaned og paa den samme Dag i Maaneden. Og Undersøgelses tilbage i Historien har bragt for Lyset den interessante Hændsgjerning, at disse to Svoerme af Meteorer ikke var blot isolerede Begivenheder, men at de kun var de to sidste Led af en lang og sammenhængende Række af store November-Stjerneslud. Naar vi ser tilbage gjennem Beretningerne om de forgangne Tider, finder vi lejlighedsvis omtalt noget, som kun kan have været store Stjerneslud. I det sidste Aarhundrede er saadan Fænomenet blevet bevidnet paa et Tidspunkt, da videnstabelig Kundskab gjorde, at Synt i nogen Grad blev vurderet; men eftersom vi søger længere og længere tilbage, finder vi, at Beretningerne om disse store Begivenheder er temmelig forvirrede. Mange Aarhundreder tilbage blev et saadant Regn af Stjerneslud betragtet med Skræk af et overtroisk og uvidente Folk. Saadanne Beretninger, som er opbevarede, og som omhandler en saadan Begivenhed, er farvede af en saadan Lettroenhed, at den Nyttre, vi har af dem, kun er, at vi faar vide, at et vist Fænomen er blevet iagttaget paa Himmelens nævnte Dage, et Fænomen, som vi nu ved har været Regn af Stjerneslud.

Den første af disse Beretninger er næsten 1000 Aar gammel, og fra den Tid ned til den nuværende har sandsynligvis Jordens omrent 30 Gange været Scene for saadant Regn af Stjerneslud tilhørende det samme System. Hvorvidt alle disse Stjerneslud er blevne iagttagne, ved vi ikke. Tykt og skyet Vejr vilde være nok til at have formoret selv det pragtfuldeste Regn. Klart Maanestkin vilde i høj Grad have forringet dets Pragt. Og de Beretninger, man har, er ikke altid lette at fortolke. I de Dage, da Astrologer lært, og Folket troede, at Stjernernes Stilling havde Betydning for Menneskenes Skæbne i Verden, var det ikke sandsynligt, at en saadan Begivenhed som et Regn af Stjerneslud skulde faa nogen megen tydelig Fortælling. Saadanne Fænomenet betragtedes som Mirakler, og man lært ofte, at de var Budbærere, som forkyndte og truede med Ødelæggelse.

Nogle vigtige Hændsgjerninger med Hensyn til gamle Stjerneslud-Sværme har imidlertid givet vore Undersøgelses Fasthed. En omhyggelig Undersøgelse af disse aabenbarer os den overraskende Hændsgjerning, at i Almindelighed hvert 33te Aar har et stort Stjerneslud-Regn drysset ned over Jordens. De vigtigste Undtagelser fra denne Regel er to. For det første har Mellemtidens undertiden været 34 Aar istedetfor 33. For det andet hænder det undertiden, at to Aar efter hinanden udmærker

sig ved saadant Regn. For nærværende er den Dag paa Aaret, man kan vente dette særegne Regn paa, omkring den 13de Novbr; men i tidligere Tider finder vi, at Datoen har beveget sig noget. Det Stjerneregnsom, som fandt Sted 1698, kom saaledes den 9de November; en af de tidligste Beretninger, nemlig om Aaret 934, sætter Datoen til 14de Oktober. Denne Beksling af den Dag, paa hvilken Regnet viser sig, er af stor Betydning ved Beregningen af den Bane, som disse Meteorer tilbagelægger. Forskjellen i Datoen er imidlertid saa lidet, at vi både for de sidste Generationer saavel som for de nærmest følgende kan fastsætte Tiden for dette særegne Meteor-Regn til mellem den 12te og 14de Novbr.

Astronomer har et særegent Navn paa denne Gruppe af November-Meteorer, som besøger os tre Gange i Aarhundredet. De kaldes Leonider.

Og nu til den Fortælling, som Astronomerne har funnet give om den aarlige Tilsynekost af nogle af Leoniderne, og om deres majestætiske Tog hvert 33te Aar.

Foreslil Dig en mægtig Hær af smaa Partikler ude i Rummet. De er ordnede i et stort Stim, men der er saa langt mellem dem, at hver Partikel maa ske et Par Mil borte fra sine Nabover paa hvert Side. Hvor stor hver af disse Partikler er, kan vi ikke rigtig sige. Uden Twivl varierer de i Størrelse, men de er sandsynligvis ikke større end Småastene paa en almindelig Landevej, maa ske meget mindre. Den Form, hvori denne Hær marscherer, er nærmest verdig.

Det er en lang Kolonne, hvis Bredde er lidet i Forhold til dens Længde. Denne Himmelhærs Omfang er i Sandhed overordentligt stort. Vi bedømmer undertiden en Processions Længde ved at iagttagte hvor lang Tid den tager for at passere et vist Punkt. Vi kan udtrykke denne store Meteor-Processions Længde ved at sige, at hvis vi stod stille og saa den passere forbi, saa vilde der ikke gaa mindre end et Mil, før den store Hær havde passeret forbi. Dette er naturligvis en usikkerhedsfortælling, indtil vi realiserer den Hurtighed, hvormed Processionen bevæger sig. Dens Takt er større, end vi kan frembringe den ad mekanisk Wej. Leoniders Takt er undertiden mere end 5 Mil i Sekundet, en Takt, som er mere end 1500 Gange større end det hurtigste Express-Tog.

Denne Kolonnes Bredde er overordentlig, maalt med almindelig Maal. En Snor, som kunne række 4 Gange rundt Jordens, vilde netop kunne række tversover Processionen, som er 20,000 Mil fra Side til Side. Kolonrens Længde er 15,000 Gange saa stor. Saadan er Leoniders mægtige Hær.

(Fort.)

Lægeraad.

Sporgsmaalet maa formes saa korte og saa næagtige af er Spørgsmål. Symptomerne som muligt. Opgivelse af Alter, Livsstilling, Venstre og Højre gennemgaaede Symptome ontføres gjerne. Kun Spørgsmål fra Bonnerne behøres. Ligsom et stedlig Raad og Abresse maa opgives.

Spørger i Amerika kunne ikke vente Svar før om ca. 4 Væneder.

W. U. N.

Bent Salicyloaselin: 1 Del Salicylyre og 9 Deler Baselin. Denne paasmedes Morgen og Aften.

Af „Illustreret Familieblad“, som redigeres og trykkes i Norge, udkommer hver Lørdag en amerikansk Udgave i Decorah, Iowa. Prisen paa denne er 1 Dollar for Aaret, betalt i Forstud. Subskription modtages ved hvert Kvartals Begyndelse, men ikke for mindre end et Aar ad Gangen. Alle Bestillinger maa være ledsgagede af Forstudsbetaling og adresseres til

„Illustreret Familieblad.“

Decorah, Iowa.

Indhold.

En Duet. Af Benedicte Brynildsen. — Præsten. Af V. L. (Fort.) — Solveig. Af Annette Ihle. (Fort.) — Hvad vil Du blive? Mandens Livsstilling fremstillet entydig. Bogtrykkeren. (Fort.) — Fra Stjernernes Riger. (Fort.) — Mange Venner. (Billeder.) — Raad for Uraad. (Billeder.) — Aftensfred. (Billeder.) — Lægeraad.

Horten. C. Andersen's Bogtrykkeri. 1898.